

Alkuun pääsee 300 euron kiväärillä

Sovelletun reserviläisammunnan (SRA) kasvavan suosion myötä Reserviläinen julkaisee liikuntasivuillaan lajista artikkelisarjan.

Tässä osassa käsitellään reserviläisen pääasetta, kivääriä.

Tommi Verho

SRA-kilpailuissa ampujaluokkia on kaksi: vakio ja avoin. Luokka määräytyy kiväärin mukaan. Muiden mahdollisesti käytettyjen aseiden eli pistoolin, haulikon tai tarkka-ampujakiväärin määräykset ovat samat kummassakin luokassa. Tarkka-ampuja-kivääristä kerron sarjan haulikko-osan yhteydessä.

Vakioluokassa kiväärin tulee olla perusvarustuksessa oleva ase, esimerkiksi puolustusvoimien jakokaluston rynnäkkökivääri sopii. Kiellettyjä ovat optiset-, elektroniset- ja opto-elektroniset tähtäimet, tukijalkojen käyttö ja äänenvaimentimet. Avoimessa luokassa aseeseen saa tehdä muutoksia ja lisäyksiä. Aseen turvallisuutta heikentäviä muutoksia ei saa tehdä kummassakaan luokassa.

Kivääri on tärkein ase

Kiväärin osuus tavallisen SRA-kilpailun kokonaispisteistä on 60-80 %, joten pärjätäkseen pitää olla hyvä kivääriampuja. Aseelta vaaditaan luokasta riippumatta ainakin luotettavuutta, riittävää tarkkuutta ja hyvää laukaisua. Perusedellytyksiä ovat myös puoliautomaattisuus, riittävä lipaskapasiteetti ja pari varalipasta.

Sekä vakio- että avoimessa luokassa kaksi yleisintä asetyyppiä ovat AK (Kalashnikov)- ja AR15-mallit. Tyyppien peruserot ovat AK:n painavammasta luistista ja liian tippuvasta peränharjasta johtuva vaikeampi ammuttavuus ja AR15:a liian suorasta perälinjasta aiheutuva aseensa hitaampi ja huonompi nosto tähtäyslinjalle. Lisäksi AR15: a yleensä käytetyllä 223/5.56NA-TO patruunalla on huomattavasti pehmeämpi rekyyli kuin AK:ssa meillä useimmiten käytetyllä 7,62X39 patruunalla. AK kestää paremmin huonoa huoltoa, mutta kilpa-ammunnassa tällä ei ole suurta merkitystä.

Vakioluokka

Perusominaisuuksien lisäksi vakioluokan kiväärissä tulisi olla hyvät (rauta)tähtäimet. Niiden säätöjen tulee olla tuttuja ja luotettavia. Varsinkin keski-ikäistyillä ja vanhemmilla ampujilla tähtäinvälin pituus ja jyvän etäisyys silmästä ovat tärkeitä tekijöitä. Mitä pidempi tähtäinväli ja mitä kauempana jyvä on silmästä, sen helpompi on muodostaa virheetön tähtäinkuva ja sen helpompaa on tarkentaa silmä jyvään. Diopteri- eli reikätähtäin on helpompi linjata oikein, mutta usein liian ahtaana se syö valoa ja vaikeuttaa maalien löytämistä tausta vai lista.

Suurimmassa osassa lajissa käytettyjä kiväärejä on jo

valmiiksi jokin liekinsammuttimen ja suujarrun yhdistelmä, mutta varsinaisesta suujarrusta saa halutessaan vielä enemmän hyötyä. Vakioluokassa hyöty on mielestäni suurempi kuin avoimessa, koska aseensa rekyyllin jälkeinen tähtäimien ja maalin uudelleen linjaaminen vie enemmän aikaa rauta- kuin optisilla tähtäimillä.

Hyvä, tunnokkaus laukaisu varmistaa tarkan ja nopean ampumisen. Ase-ampujayhdistelmän tarkkuuden tulisi mahdollistaa korkeimman pistemäärän A-alueen osumat SRA-taulus-sa 300 metrin etäisyydeltä. Mitä tarkempi ja helpompi ase on ampua, sen enemmän ampuja saa anteeksi virheitään laukaisussa, tähtäinkuvassa tai tuulenluvussa. Kotimaiselta AK-tyypin rynnäkkökivääriltä ja perusmalliselta AR15-kiivääriltä voi odottaa edellä mainittua tarkkuutta, mutta idän AK-kiväärien tekninen tarkkuus ei tähän aina yllä.

Avoin luokka

Avoimessa luokassa tähtäinten ja lisävarusteiden valinnanvara on suurempi. Suu jarru ja etujalat helpottavat etenkin makuuammuntaa. Etujalkojen käyttöä kannattaa harjoitella, ja mielestäni toiminnallisessa ammunassa tukikäden paikka on kiväärin etupuulla etujaloista huolimatta. Jos rastilla makuulta ammuttaessa maalit ovat kaukana toisistaan, aseensa siirtäminen sivusuunnassa nostamalla tai etujaloista vetämällä on huomattavasti nopeampaa kuin oman asennon muutos. Jotta etujalkojen käytöstä ei aiheutuisi osumapistevaihteluita, piipun tulisi olla vapaasti värähtelevä.

Ampuja voi valita erilaisten suurentavien kiikaritähtäimien tai suurentamattomien punapiste- tai kollimaatiotähtäimien välillä. Suosittelen kiikaritähtäintä, sillä ampumamatkat vaihtelevat SRA-kilpailussa jopa 300 metriin asti. Sopiva suurennossuhde on yleensä 1-4X-variaabeli tai 3/4X suurentava kiinteä tähtäin avustavan lähitähtäimen kera.

Suurennoksella varustetulla optiikalla on huomattavasti helpompaa etsiä ja ampua huonostikin näkyvät kaukomaalit ja lähellekään ne eivät ole paljoa hitaampia kuin suurentamattomat punapiste- tai kollimaatiotähtäimet. Valopisteellä varustetuilla kiikaritähtäimillä on nopeampi tähdätä kuin perinteisillä ristikoilla. Kiikari tähtäimen kanssa kiväärin tarkkuuden tulisi mahdollistaa osumien helppo mahtuminen taulun A-alueelle makuulta 300 metrin matkalta.

Varsinkin AR15-kiväärejä ylivarustellaan kilpailua ajatellen. SRA:ssa ei esimerkiksi tarvita neljää eri lisävaruste-

kiskoa, hiilikuituosia tai huippukevyitä luisteja. Toki niillä voi olla roolinsa ampujan itsevarmuuden kohottajana ja näin ne voivat helpottaa ampumasuoritusta henkisellä tasolla.

Millä alkuun?

Alkuun pääsee millä tahansa vähintään 20 patruunan lipaskapasiteetin puoliautomaattikiväärillä, joka on lajin sääntöjen mukainen. Käytetty kiinalainen tai venäläinen AK parilla kolmella lippaalla maksaa 300 eurosta ylöspäin. Kovalla harjoittelulla tällaisella aseella pääsee jo vakiosarjan top viiteen. Punapistetähtämellä ja suujarrulla varustettuna tällaisella aseella voitettiin avoimen luokan Suomenmestaruus muutama vuosi sitten. Jos rahaa on sijoittaa ensikivääriin enemmän ja/tai harjoitteluaikaa on käytettävissä vähemmän, perus AR15 maksaa reilut tuhat euroa. Tärkeimmät parannukset ovat laukaisun muuntaminen paremmaksi osaavan asesepän avulla tai uuden laukaisukoneiston hankinta, mikä tahansa suujarru ja avoimen luokan osalta kiikaritähtäin ja etujalat. Uusi laukaisukoneisto maksaa noin 150-200 euroa, suujarru 50-150 euroa ja etujalat, joista suosittelen Harrisin malleja, 70-150 euroa.

Kiikaritähtäintä ostaessa kannattaa muistaa sanonta "köyhän ei kannata ostaa halpaa". Varsinkin AK:t tekevät heikoista tähtäimistä nopeasti helistimiä. Keskihintaisista alle 800 euron tähtäimistä olen havainnut Meoptan ja Trijiconin pienisuurenoksiset vaihtoehdot erittäin hyviksi. Ja tärkeintä on harjoittelu.

Harjoittelu tekee mestarin

Hyvälläkään kalustolla ei amunnassakaan pääse suoraan huipulle. Suurin este menestymiselle ei olekaan ampujan kalusto vaan harjoituksen puute. Kuten sarjan ykkösosassa kerrottiin, avainasemassa ovat suoritusten sujuvuus ja

Ampuma-aselaisissa "muu ampuma-ase"-luokkaan menevä lyhyt kivääri on näppärä käsiteltävä.

ylimääräisten liikkeiden välttäminen.

Eri ampuma-asentoja, tähtäinkuvan ottoa ja lippaanvaihtoa kannattaa harjoitella kotona tyhjän aseensa kanssa. Jotta aseenkäsittely olisi nopeaa ja vaistomaista, sitä on harjoiteltava jatkuvasti. Kivääri on yksilöllisesti sovitettava ampujalle esimerkiksi kahvaa, perää ja tähtäimiä muokkaamalla, tai ampuja on sovitettava aseelle vieläkin suuremmalla harjoittelumäärällä. Hyvää harjoittelua on ilma- ja pienoiskivääriammunta. Laukaisutekniikan merkitys korostuu näissä aseissa, joissa luoti viipyy pitkän ajan piipussa Haulikolla voi harjoitella nopeita nostoja ja vaistomaista ammuntaa Räjähäviä lähtöjä, nopeita suunnanmuutoksia, koordinaatiokykyä ja yleiskuntoa voi parantaa esimerkiksi pallopelejä pelaamalla

Tunne itsesi

Perusammunnan tunnollinen harjoittelu ja piiri- ja kerhokilpailut auttavat oppimaan ampumarastin lukutaitoa ja kilpailuhermojen hallintaa. Ampumapäiväkirjan avulla muistaa opettavaiset tilanteet ja voi jäsentää suoritusten jälkipuintia. Hyvien ampujien suorituksia kannattaa seurata ja miettiä miksi he tekevät suorituksensa niin kuin tekevät. Vinkkejä voi kysyä rohkeasti, osaajat ovat vain mielissään, kun saavat neuvoa uusia harrastajia.

Ampuja saa huomattavaa etua tuntiensa itsensä ja aseensa. Hän voi ennakoita osumien hajontaa tietyllä ampumamatkalla eri ampuma-asennoista, suoritusten ajallisia eroja eri ampuma-asentojen välillä ja yksinkertaisesti käytetyn patruunan lentorataa ja tähtäinkuvia eri etäisyyksille. Tiedot auttavat optimoimaan suoritusta, hyödyntämään vahvoja puolia ja välttämään esimerkiksi tarpeettomat laukaukset ja toisaalta puuttuvat osumat taulussa.

Sopivasti lisävarustettu avoimen luokan AR15.

www.lipas.net • SRA sivusto

www.lipas.net/sra • SRA-toimikunnan kotisivut

www.toiminta-ampujat.fi • keskustelufoorumi toiminnallisesta amunnasta, aseista ja varusteista

www.poiisi.fi • ampuma-aseluvat